

1. A dimenzió

A bázis független generátorrendszer

Ismétlés: Bázis = lineárisan független generátorrendszer.

Állítás (F4.5.2. Tétel)

$b_1, \dots, b_n$ pontosan akkor bázis V -ben, ha V minden eleme *egyértelműen* fölírható a $b_1, \dots, b_n$ lineáris kombinációjaként.

Bizonyításvázlat: Felírható $\iff$ generátorrendszer (nyilván).

Ha egyértelmű a felírás, akkor független, mert ha $\lambda_1 b_1 + \dots + \lambda_n b_n = 0$, akkor $0b_1 + \dots + 0b_n = 0$, és az egyértelműség miatt $(\forall j)\lambda_j = 0$.

Ha független, akkor egyértelmű a fölírás, mert ha

$v = \lambda_1 b_1 + \dots + \lambda_n b_n = \mu_1 b_1 + \dots + \mu_n b_n$, akkor innen $(\lambda_1 - \mu_1)b_1 + \dots + (\lambda_n - \mu_n)b_n = 0$, és a függetlenség miatt $\lambda_j - \mu_j = 0$, azaz $\lambda_j = \mu_j$ minden j -re (tehát egyértelmű). $\square$

A bázis mint koordináta-rendszer

A bázist úgy képzeljük, hogy a V vektortéren egy *koordináta-rendszert* vezetünk be (lehet „ferdeszögű” is).

Definíció (Freud, 4.7. szakasz)

Legyen V vektortér a T test fölött, $B = (b_1, \dots, b_n) \in V$ bázis.

Ha $v \in V$ és $v = \lambda_1 b_1 + \dots + \lambda_n b_n$, ahol $\lambda_1, \dots, \lambda_n \in T$, akkor

$$[v]_B = \begin{bmatrix} \lambda_1 \\ \dots \\ \lambda_n \end{bmatrix} \in T^n \text{ a } v \text{ koordinátavektora ebben a bázisban.}$$

A koordinátázás haszna

A keletkező T^n -beli vektorokkal általában könnyebb számolni, mint az eredeti V vektortér elemeivel, amik bonyolult dolgok (például függvények, geometriai transzformációk) is lehetnek.

Példák koordinátákra

$B = (1, x)$ bázis $\mathbb{R}[x]$ legfeljebb elsőfokú polinomjai között.

A $v = 51x - 3$ koordinátavektora $[v]_B = \begin{bmatrix} -3 \\ 51 \end{bmatrix}$.

$B' = (1 + x, x)$ bázis ugyanebben a vektortérben.

Ekkor $[v]_{B'} = \begin{bmatrix} -3 \\ 54 \end{bmatrix}$, mert $v = 51x - 3 = -3(1 + x) + 54x$.

$V = \mathbb{C}$ az $\mathbb{R}$ fölött, $B = (1, i)$. Ekkor $[-3 + 51i]_B = \begin{bmatrix} -3 \\ 51 \end{bmatrix}$.

Ha $B' = (1 + i, i)$ másik bázis, akkor $[-3 + 51i]_{B'} = \begin{bmatrix} -3 \\ 54 \end{bmatrix}$.

Indoklás: $-3 + 51i = -3(1 + i) + 54i$.

Persze B' „ferdeszögű” koordinátarendszert ad a síkon, hiszen $1 + i$ nem merőleges i -re.

A koordináták kiszámítása

Láttuk: egy vektor koordinátáinak kiszámításához lineáris egyenletrendszert kell megoldani. Mivel bázisról van szó, egyértelmű megoldása lesz.

Példa

$B = (1 + i, 2 - i)$ bázis $\mathbb{C}$ -ben $\mathbb{R}$ fölött. Mi lesz $[4 + i]_B$?

$x(1 + i) + y(2 - i) = 4 + i$. A valós és képzetes rész: $x + 2y = 4$ és $x - y = 1$, ez

lineáris egyenletrendszer. Megoldás: $x = 2$ és $y = 1$. Azaz $[4 + i]_B = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix}$.

Valójában azt használtuk, hogy 1 és i bázis.

Bázistranszformáció: ha egy bázist másikra cserélünk, akkor hogyan változik egy vektor koordinátavektora? Képlet: később.

Független $\leq$ generátorrendszer

Tétel (F4.5.4. Tétel)

Ha $F = \{f_1, \dots, f_n\}$ független, $G = \{g_1, \dots, g_k\}$ generátorrendszer egy V vektortérben, akkor $n \leq k$. Azaz $|F| \leq |G|$, szövegesen: *tetszőleges független rendszer elemszáma kisebb vagy egyenlő, mint egy tetszőleges generátorrendszer elemszáma.*

Bizonyítás

Mivel G generátorrendszer, f_j felírható lineáris kombinációként:

$f_j = \lambda_{j1}g_1 + \dots + \lambda_{jk}g_k$ (minden $1 \leq j \leq n$ -re). Tekintsük a $\lambda_{1i}x_1 + \dots + \lambda_{ni}x_n = 0$ ($1 \leq i \leq k$) lineáris egyenletrendszert.

Indirekt feltevés: $n > k$. Homogén, így lenne nemtriviális megoldás (több ismeretlen, mint egyenlet, F3.1.4. Tétel Algebra1-ből). De erre a megoldásra $x_1f_1 + \dots + x_nf_n = 0$, ellentmondás, hiszen $f_1, \dots, f_n$ lineárisan független. $\square$

Bázis elemszáma egyértelmű

Következmény (F4.5.4. Tétel)

Egy V vektortér bármely két bázisának elemszáma ugyanaz.

(Ez az elemszám a vektortér *dimenziója*, $\dim(V)$).

Minden független rendszer elemszáma $\leq \dim(V)$.

Minden generátorrendszer elemszáma $\geq \dim(V)$.

Bizonyítás

Ha B_1 és B_2 bázis, akkor B_1 független, és B_2 generátorrendszer, ezért B_1 elemszáma kisebb vagy egyenlő, mint B_2 elemszáma. B_1 és B_2 -t kicserélve ugyanezzel a gondolatmenettel $|B_2| \leq |B_1|$. Tehát B_1 és B_2 elemszáma egyenlő.

Legyen B egy rögzített bázis V -ben. Ekkor $|B| = \dim(V)$.

Ha F független, akkor $|F| \leq |B|$, mert B generátorrendszer.

Ha G generátorrendszer, akkor $|G| \geq |B|$, mert B független. $\square$

2. Függés és függetlenség

Lineáris függés

Definíció (Freud, 4.4. szakasz)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, \dots, v_m \in V$.

$v_1, \dots, v_m \in V$ lineárisan összefüggő, ha nem lineárisan független.

$v \in V$ lineárisan függ $v_1, \dots, v_m$ -től, ha felírható $v_1, \dots, v_m$ lineáris kombinációjaként. Azaz ha $v \in \langle v_1, \dots, v_m \rangle$.

Nyilván $v_1, \dots, v_m$ akkor és csak akkor generátorrendszer V -ben, ha V minden vektora függ tőle.

Állítás (F4.4.3. Tétel)

- (1) Független rendszer része is független. (HF)
- (2) Összefüggő rendszert tetszőleges vektorokkal kibővítve összefüggő rendszert kapunk. (HF)

Az üres halmaz lineárisan független! Ezért $\dim(\{0\}) = 0$.

Ha összefüggő, akkor valamelyik függ a többitől

Ha v függ $v_1, \dots, v_m$ -től, akkor $v_1, \dots, v_m, v$ összefüggő.

Mert $v = \lambda_1 v_1 + \dots + \lambda_m v_m \implies \lambda_1 v_1 + \dots + \lambda_m v_m + (-1)v = 0$, és ez nemtriviális lineáris kombináció a -1 együttható miatt.

1. Lemma (F4.4.3. Tétel III.)

Ha $v_1, \dots, v_m$ lineárisan összefüggő, akkor VAN közöttük olyan, amely lineárisan függ a többiektől.

Az nem igaz, hogy mindegyik függ a többiektől! Például $0, v$ összefügg, de ha $v \neq 0$, akkor v nem függ 0 -tól.

Bizonyítás (egyszerűbb jelölés miatt $n = 3$ -ra)

v_1, v_2, v_3 összefüggő, így van olyan $\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3$, melyre $\lambda_1 v_1 + \lambda_2 v_2 + \lambda_3 v_3 = 0$, de nem mindegyik λ_j nulla.

Ha például $\lambda_2 \neq 0$, akkor $v_2 = -(\lambda_1/\lambda_2)v_1 - (\lambda_3/\lambda_2)v_3$. $\square$

A függés és függetlenség további kapcsolata

2. Lemma (F4.4.3. Tétel IV.)

Ha $v_1, \dots, v_m$ független, de $v_1, \dots, v_m, v$ összefüggő, akkor v (az, amelyik biztosan) függ $v_1, \dots, v_m$ -től.

Bizonyítás

Mivel $v_1, \dots, v_m, v$ összefüggő, van olyan $\lambda_1, \dots, \lambda_m, \lambda$, hogy nem mindegyik nulla, de $\lambda_1 v_1 + \dots + \lambda_m v_m + \lambda v = 0$. Láttuk, hogy az ilyen egyenletből azok a vektorok kifejezhetők, amelyek együttthatója nem nulla.

De itt λ biztosan nem nulla, mert ha $\lambda = 0$ lenne, akkor $v_1, \dots, v_m$ lineárisan összefüggene (hiszen ekkor $\lambda_1 v_1 + \dots + \lambda_m v_m = 0$, és a bal oldalon nemtriviális lineáris kombináció áll). Ezért v kifejezhető, azaz függ $v_1, \dots, v_m$ -től. $\square$

3. A bázis jellemzései

Maximális és minimális halmazok

Definíció

Legyen $\mathcal{H}$ halmazrendszer (halmazokból álló halmaz).

Az $L \in \mathcal{H}$ *legnagyobb* elem, ha $\mathcal{H}$ minden elemét tartalmazza.

Az $L \in \mathcal{H}$ *legsűkebb* elem, ha $\mathcal{H}$ minden elemének része.

Az $M \in \mathcal{H}$ *maximális* elem, ha nincs $\mathcal{H}$ -ban M -et valódi módon tartalmazó halmaz. Azaz ha $H \in \mathcal{H}$ és $H \supseteq M$, akkor $H = M$.

Az $M \in \mathcal{H}$ *minimális* elem, ha nincs $\mathcal{H}$ -ban olyan halmaz, ami M -nek valódi része. Azaz ha $H \in \mathcal{H}$ és $H \subseteq M$, akkor $H = M$.

Példa

Legyen $\mathcal{H} = \{\emptyset, \{1, 2\}, \{1, 2, 3\}, \{3, 4\}\}$.

Legnagyobb elem nincs, $\{1, 2, 3\}$ és $\{3, 4\}$ a maximális elemek.

Legsűkebb eleme van, az üres halmaz, és ez minimális is.

Ha egy elem legnagyobb, akkor maximális is, de fordítva nem.

Bázis = maximális független

Állítás (F4.5.3. Feladat)

A $b_1, \dots, b_n$ akkor és csak akkor *bázis* a V vektortérben, ha *maximális* független rendszer, azaz független, de bármely vektort hozzávéve már összefüggő lesz.

Bizonyítás

Ha $b_1, \dots, b_n$ *bázis*, akkor *maximális független*.

Valóban, ha $v \in V$, akkor v függ $b_1, \dots, b_n$ -től, mert $b_1, \dots, b_n$ generátorrendszer. Ezért $b_1, \dots, b_n, v$ összefüggő. Tehát $b_1, \dots, b_n$ maximális független.

Ha $b_1, \dots, b_n$ *maximális független*, akkor *generátorrendszer is*.

Valóban, ha $v \in V$, akkor $b_1, \dots, b_n, v$ már összefüggő. De $b_1, \dots, b_n$ független, így a 2. Lemma miatt v függ $b_1, \dots, b_n$ -től. Ezért $b_1, \dots, b_n$ generátorrendszer is. $\square$

Bázis = minimális generátorrendszer

Állítás (F4.5.3. Feladat)

A $b_1, \dots, b_n$ akkor és csak akkor *bázis* a V vektortérben, ha *minimális* generátorrendszer, azaz ha generátorrendszer, de bármely vektort kidobva már nem generátorrendszer.

Bizonyítás (egyik irány)

Ha $b_1, \dots, b_n$ *minimális generátorrendszer*, akkor *független is*.

Valóban, ha összefüggene, akkor az 1. Lemma miatt valamelyik b_i , mondjuk b_1 függene a többiektől. Azaz $b_1 \in \langle b_2, \dots, b_n \rangle = W$. Ezért $\{b_1, \dots, b_n\} \subseteq W$, és így $\langle b_1, \dots, b_n \rangle \subseteq W$ (mert $\langle b_1, \dots, b_n \rangle$ a „legsűkebb” $\{b_1, \dots, b_n\}$ -et tartalmazó altér). De $\langle b_1, \dots, b_n \rangle = V$, és így $V \subseteq W = \langle b_2, \dots, b_n \rangle$. Így $b_2, \dots, b_n$ generátorrendszer, ami ellentmond $b_1, \dots, b_n$ minimalitásának.

Bázis = minimális generátorrendszer

Bizonyítás (másik irány)

Ha $b_1, \dots, b_n$ *bázis*, akkor *minimális generátorrendszer*.

Valóban, ha például b_1 -et elhagyjuk, akkor $b_2, \dots, b_n$ már nem generátorrendszer, mert ha b_1 függne tőle, akkor $b_1, \dots, b_n$ összefüggene. Ezért $b_1, \dots, b_n$ minimális generátorrendszer. $\square$

Megjegyzés: Így minden minimális generátorrendszer elemszáma, és minden maximális független rendszer elemszáma ugyanaz: a vektortér dimenziója.

Bázis készítése

Következmény (F4.5.7. Tétel)

Végesen (mondjuk n elemmel) generált vektortérben bármely független rendszer kiegészíthető bázissá.

Bizonyítás

Vegyünk hozzá vektorokat, amíg maximális független nem lesz. Ez legfeljebb n lépésben véget ér. $\square$

Következmény (F4.5.6. Tétel)

Bármely véges generátorrendszer tartalmaz bázist.

Bizonyítás

Hagyjunk el belőle, míg minimális generátorrendszer nem lesz. $\square$

Valódi altér dimenziója

Tétel (F4.6.4. Tétel)

Legyen V véges dimenziós vektortér és W *valódi*, vagyis az egész V -től különböző *altér*. Ekkor $\dim W < \dim V$.

Emlékeztető: független elemszáma $\leq$ generátorrendszer elemszáma.

Bizonyítás

Legyen $\dim(V) = n$.

Ekkor W -ben minden független rendszer független V -ben is, ezért legfeljebb n elemű. Így W -ben van maximális független $b_1, \dots, b_m$ rendszer, ami tehát bázis W -ben, és $m \leq n$. Ekkor $\dim W = m$.

Indirekt feltevés: $m = n$. Ekkor $b_1, \dots, b_m$ maximális független rendszer V -ben is, és így bázis. Tehát generátorrendszer V -ben is, de W -ben is. Ezért az általa generált altér W is és V is, azaz $W = V$, ellentmondás. $\square$

4. Vektorrendszer rangja

A rang definíciója

Definíció

Egy vektorrendszer *rangja* az általa generált altér dimenziója.

Tétel

Az $X = \{v_1, \dots, v_n\}$ rangja akkor r , ha van közöttük r darab lineárisan független, de r -nél több lineárisan független nincs.

Bizonyítás

Legyen F *maximális független rendszer* X -ben. Azaz F független, de X bármely elemével kibővítve már összefüggő. A korábbi 2. Lemma miatt X minden eleme függ F -től. Ezért $\langle F \rangle$ egy X -et tartalmazó altér, és így tartalmazza $\langle X \rangle$ -et. Vagyis F bázis $\langle X \rangle$ -ben, és így F elemszáma az X rangja. $\square$

Azaz a rang a *maximális függetlenek elemszáma*. Jele: $r(X)$.

A rang tulajdonságai

Példa: a $v_1 = \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \end{bmatrix}, v_2 = \begin{bmatrix} 4 \\ 6 \end{bmatrix}, v_3 = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}, v_4 = \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \end{bmatrix}$ rendszer rangja 1, mert v_1 önmagában független, de bármely két vektor lineárisan összefügg, hiszen mindegyik vektor a v_1 skalárszorosa.

A maximális függetlenek: $\{v_1\}, \{v_2\}, \{v_4\}$, mindegyik 1 elemű.

Tétel (HF)

Ha $X = \{v_1, \dots, v_m\}$ *lineárisan független* vektorrendszer, akkor ez lineárisan független marad, ha

- (1) Az egyik vektort egy nem nulla skalárral megszorozzuk.
- (2) Az egyik vektorból kivonjuk egy másik skalárszorosát.

Ha $X = \{v_1, \dots, v_m\}$ *tetszőleges* vektorrendszer, akkor az (1) és (2) lépéseknél $\langle X \rangle$ és így $r(X)$ nem változik.

A rang kiszámítása Gauss-eliminációval

Tétel

$$\text{Legyen } v_1 = \begin{bmatrix} a_{11} \\ a_{21} \\ \dots \\ a_{n1} \end{bmatrix}, v_2 = \begin{bmatrix} a_{12} \\ a_{22} \\ \dots \\ a_{n2} \end{bmatrix}, \dots, v_m = \begin{bmatrix} a_{1m} \\ a_{2m} \\ \dots \\ a_{nm} \end{bmatrix}.$$

Végezzük el a Gauss-eliminációt az

$$a_{11}x_1 + \dots + a_{1m}x_m = 0$$

$$a_{21}x_1 + \dots + a_{2m}x_m = 0$$

...

$$a_{n1}x_1 + \dots + a_{nm}x_m = 0$$

homogén lineáris egyenletrendszer esetében. Ekkor a $v_1, \dots, v_m$ rendszer rangja a vezéregyesek száma.

Bizonyítás: később.

5. Alterek összege

Alterek összege

Állítás

Legyenek U és W alterek a V vektortérben.

Ekkor $U + W = \{u + w : u \in U, w \in W\}$ is altér.

Ez az U és W alterek összege.

Bizonyítás

$U + W$ nem üres, mert $0 = 0 + 0$ benne van.

Ha $u_1 + w_1, u_2 + w_2 \in U + W$, ahol $u_1, u_2 \in U$ és $w_1, w_2 \in W$, akkor $u_1 + u_2 \in U$, mert U altér, és $w_1 + w_2 \in W$, mert W altér.

Ezért $(u_1 + w_1) + (u_2 + w_2) = (u_1 + u_2) + (w_1 + w_2) \in U + W$. Azaz $U + W$ zárt az összeadásra.

A λ -szorosra való zártság bizonyítása hasonló: HF. □

$U + W$ a legszűkebb U -t és W -t tartalmazó altér. Hiszen minden ilyen altér tartalmazza az $u + w$ alakú összegeket.

Példák alterek összegére

Legyen a térben U az x -tengely és W az y -tengely.

$U + W$ az xy sík, vagyis az $(x, y, 0)$ alakú pontok halmaza.

Mert $(x, y, 0) = (x, 0, 0) + (0, y, 0)$ (és ez egyértelmű is).

Álljon U az $\mathbb{R}[x]$ azon elemeiből, melyeknek az 1 gyöke. Álljon W az $\mathbb{R}[x]$ legfeljebb másodfokú elemeiből.

Ekkor $U + W = \mathbb{R}[x]$, hiszen $f(x) = (f(x) - f(1)) + f(1)$. $U \cap W$ azon legfeljebb másodfokúak, melyeknek 1 gyöke.

Álljon U az $\mathbb{R}^{2 \times 2}$ felső, W az $\mathbb{R}^{2 \times 2}$ alsó háromszögmátrixaiból.

Ekkor $U + W = \mathbb{R}^{2 \times 2}$, hiszen $\begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a & b \\ 0 & d \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ c & 0 \end{bmatrix}$.

$U \cap W$ a diagonális mátrixok.

HF*: $\dim(U + W) = \dim U + \dim W - \dim(U \cap W)$.

6. Skaláris szorzat

Skaláris szorzat és norma

Definíció (F8.1.1. és F8.2.1 Definíció)

Legyen $v = \begin{bmatrix} a_1 \\ \dots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ és $w = \begin{bmatrix} b_1 \\ \dots \\ b_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$. Ekkor

v és w skaláris szorzata $\langle v, w \rangle = a_1 b_1 + \dots + a_n b_n = v^T w$.

$v, w \in \mathbb{R}^n$ merőlegesek vagy ortogonálisak, ha $\langle v, w \rangle = 0$. Jele: $v \perp w$.

A $v \in \mathbb{R}^n$ normája vagy hossza $\|v\| = \sqrt{\langle v, v \rangle}$.

(Ez a síkon és a térben Pitagorasz tételéből világos.)

Állítás (F8.1. szakasz, HF)

Tetszőleges $u, v, w \in \mathbb{R}^n$ és $\lambda \in \mathbb{R}$ esetén

(1) $\langle u + v, w \rangle = \langle u, w \rangle + \langle v, w \rangle$ és $\langle w, u + v \rangle = \langle w, u \rangle + \langle w, v \rangle$;

(2) $\langle \lambda v, w \rangle = \lambda \langle v, w \rangle$ és $\langle w, \lambda v \rangle = \lambda \langle w, v \rangle$.

Ortonormált bázis

Definíció (F8.1.4. Definíció)

A $b_1, \dots, b_n$ ortonormált bázis, ONB $\mathbb{R}^n$ -ben, ha bázis, mindegyik b_i hossza 1, és bármely kettő merőleges. Képletben: $\|b_i\| = 1$ minden i -re, és $\langle b_i, b_j \rangle = 0$, ha $i \neq j$. (Ez felel meg a szokásos, derékszögű koordinátarendszereknek.)

Állítás

Ortonormált bázisban $[v] = \begin{bmatrix} \langle v, b_1 \rangle \\ \dots \\ \langle v, b_n \rangle \end{bmatrix}$.

Bizonyítás

Ha $v = \lambda_1 b_1 + \dots + \lambda_n b_n$, akkor b_i -vel skalárisan szorozva

$$\langle v, b_i \rangle = \lambda_1 \langle b_1, b_i \rangle + \dots + \lambda_n \langle b_n, b_i \rangle = \lambda_i \langle b_i, b_i \rangle = \lambda_i.$$

□

7. Összefoglaló

A 2. előadáshoz tartozó vizsgaanyag

Fogalmak

Vektor koordinátái bázisban. Lineáris függés. Halmazrendszer legnagyobb, legszűkebb, maximális és minimális eleme. Vektorrendszer rangja. Alterek összege. Skaláris szorzat, hossz, merőlegesség. Ortonormált bázis.

Tételek

Független rendszer elemszáma $\leq$ generátorrendszer elemszáma.

$|\text{Független}| \leq \text{dimenzió}$. $|\text{Generátorrendszer}| \geq \text{dimenzió}$.

A függést és függetlenséget összekapcsoló két lemma. A bázis maximális független, minimális generátorrendszer.

Valódi altér dimenziója kisebb, mint a tér dimenziója.

Vektorrendszer rangja a maximális függetlenek elemszáma. A rang kiszámítása Gauss-eliminációval.

Alterek összegének dimenziója. Vektor koordinátái ONB-ben.